Diari de les idees 30

Las últimas dos semanas vienen marcadas por la inhabilitación del Presidente de la Generalitat por parte del Tribunal Supremo español, el hecho de que la pandemia de COVID-19 ya haya causado más de un millón de muertes en todo el mundo y las graves tensiones entre el gobierno español y la presidenta de la Comunidad de Madrid respecto de la gestión desastrosa de la capital española en la lucha contra el coronavirus. Desde el *Diari de las idees* volvemos hoy con esta nota de análisis de la actualidad.

España está instalada en el bucle de la pandemia y el Estado es líder europeo indiscutible de nuevos contagios y riesgos de rebrote. Un estudio de la prestigiosa revista *The Lancet* que compara la estrategia de nueve países a la hora de diseñar y aplicar las medidas de confinamiento y desconfinamiento para combatir la pandemia de coronavirus denuncia todo lo que se ha hecho mal. Destaca que España no ha conseguido poner en marcha un sistema eficaz de búsqueda, prueba, rastreo, aislamiento y apoyo antes de suavizar las restricciones del confinamiento. A la vez, también subraya que el sistema de salud pública en España ha tenido que sufrir simultáneamente las consecuencias de una década de austeridad. Si alguien se pregunta todavía por qué no se debe dejar circular el coronavirus y priorizar la economía como defiende Isabel Díaz Ayuso para la Comunidad de Madrid, los analistas de datos de la Universitat Johns Hopkins ofrecen una respuesta contundente: un millón de muertes. Este millón, todo el mundo sabe, no es la cifra real. Son sólo las muertes que se han podido explicar. Las que no se han contado representan probablemente otro millón, según un análisis que ha realizado la revista *The Economist*. Lo que suma unos dos millones de muertos en poco más de seis meses, ya que la pandemia se expandió rápidamente a nivel global a partir de marzo. Para ponerlo en contexto: son más que todas las muertes por tuberculosis, malaria y SIDA juntas en el mismo periodo (1,4 millones en seis meses, según datos de *Our World in Data*). Y son la prueba de que este virus, que tenemos tendencia a subestimar porque la mayoría de los casos de COVID-19 son leves, y porque nos resistimos a renunciar al bienestar que habíamos conseguido, es en realidad el causante de una gran mortalidad global. Lo es a pesar de todos los obstáculos que le hemos puesto, a pesar de todos los confinamientos y restricciones que nos hemos impuesto. Si lo dejamos circular libremente, las cifras de muertes aumentarán, especialmente entre las personas mayores, las personas vulnerables y aquellas con menos recursos. Es interesante el artículo que

Cristina Sen dedica en *La Vanguardia* a la campaña *Old lives matter* impulsada por más de 40 organizaciones científicas, sanitarias y sociales de todo el mundo para sensibilizar a la población y luchar contra el edadismo, la discriminación contra las personas mayores basada en falsos prejuicios instalada en todas las sociedades. Nos tenemos que plantear, pues, si el tipo de sociedad en que queremos vivir, es una sociedad que renuncia a proteger sus ancianos, sus enfermos y los más necesitados para proteger los intereses de los más jóvenes, sanos y ricos. Este es el vacío ético y moral que defienden personajes como Trump i Bolsonaro.

A nivel internacional, la conmemoración del 75 aniversario de las Naciones Unidas es motivo de reflexión sobre el papel de las grandes instituciones de gobernanza multilaterales. Así, el ex-secretario general de la OTAN Javier Solana aprovecha una tribuna en *El País* para hacer el balance y afirma que a pesar de las limitaciones que aquejan la organización, el mundo estaría peor si no existiera. En efecto, no conviene infravalorar los riesgos que implica el insistente goteo actual de actos arbitrarios contra el derecho internacional ante los que la ONU representa prácticamente el único baluarte. A la vez, tampoco se puede menospreciar su capacidad de movilización para abordar retos globales -como la pobreza y el cambio climático- a través de iniciativas tan destacadas como los Objetivos de Desarrollo del Milenio, así como de sus sucesores, los Objetivos de Desarrollo Sostenible. Sin embargo, tampoco se pueden obviar las graves carencias de este sistema de gobernanza, tal como apunta Hannah Ryder en *Foreign Policy* donde considera que el balance de la ONU ha sido bastante triste en cuanto al mantenimiento de la paz y apuesta por una estructura renovada del Consejo de Seguridad que permitiría convertir los 15 asientos permanentes actuales en temporales, durante períodos de cinco años para proporcionar más continuidad, con una competencia abierta y no regional para cada asiento, además de restricciones claras y supervisadas respecto de los gastos de lobby. Es evidente, pues que, de cara a enfrentar los retos de futuro en medio de una crisis sanitaria y económica de dimensiones colosales, el mundo no puede continuar sin una gobernanza a la altura de los retos actuales. La otra gran institución global que está atravesando un periodo complicado es la Organización Mundial de la Salud a pesar de que, todo y con las limitaciones debidas a su sistema de funcionamiento, ha hecho una labor bastante notable a la hora de afrontar la pandemia de COVID-19. Así, pues, *The Economist* revela que un grupo de trabajo interno está estudiando una serie de reformas para que la OMS pueda disponer del poder para investigar los brotes de forma más independiente y establecer un sistema para que la agencia pueda emitir advertencias sobre emergencias de salud pública mucho más rápidamente . En efecto, los riesgos de un sistema de salud mundial fragilizado se miden hoy en día billones de dólares mientras que la pérdida en vidas humanas ya ha sobrepasado el millón de personas.

Una crisis de gobernanza multilateral que, por otra parte, también puede ser una oportunidad. Wolfgang Ischinger, presidente de la Conferencia de Seguridad de Múnich, constata que los elementos constitutivos del orden internacional comienzan a resquebrajarse y que las certezas que el mundo daba por descontadas durante los últimos 50 o 60 años se están evaporando. Esta crisis, sin embargo, puede ser una oportunidad para que Europa salga reforzada ya que si una serie de problemas no se pueden resolver a escala nacional (como lo está demostrando la crisis del coronavirus) se necesita un

organismo supranacional que ponga remedio. Y Europa es una de las pocas regiones del mundo que ya dispone de esta herramienta que, a pesar de todas sus imperfecciones y carencias, vale la pena fortalecer. Mientras tanto, en *Foreign Affairs*, David McKean y Bart M. J. Szewczyk reivindican la necesidad de una alianza renovada y reforzada en la colaboración transatlántica que mire más allá de los estragos que ha causado la política de Donald Trump. También en su primer discurso sobre el estado de la Unión, la presidenta de la Comisión Europea, Ursula von der Leyen, destacó que los europeos esperan una nueva agenda transatlántica. Está claro que Estados Unidos y Europa aún se necesitan mutuamente y el mundo necesita un Occidente enérgico para mantener el orden global. En lugar de abandonar la alianza transatlántica, los líderes estadounidenses y europeos deberían pensar de forma creativa sobre su futuro y dinamizar la alianza con un nuevo acuerdo y un nuevo consejo que dé paso a una alianza atlántica del siglo XXI, equipada para gestionar no sólo las crisis de hoy, sino también las de mañana.

En el ámbito europeo, el observatorio *Le Grand Continent* destaca el primer discurso sobre el estado de la Unión que la nueva presidenta de la Comisión Europea, Ursula von der Leyen, dirigió al Parlamento. Incide en su anuncio de querer dotar a la Comisión de un contenido geopolítico, el Plan de reconstrucción económica para responder al descalabro que ha supuesto la pandemia, el *Green Deal* y el nuevo impulso a la cultura como algunos de los elementos para tratar de encontrar una posición equilibrada en un momento de inestabilidad institucional, volatilidad consensual y fragilidad económica. Una Europa que tiene en la política migratoria uno de sus talones de Aquiles. Jennifer Rankins denuncia desde las páginas de *The Guardian* la decisión de la Comisión Europea de abandonar la idea de aplicar cuotas obligatorias para acoger los refugiados y migrantes. En caso de ser aprobada, la nueva normativa permitiría a los Estados miembros decidir si aceptan refugiados o si se encargan de devolver a sus países de origen aquellos a los que se les niega asilo. Por otra parte, y ésta es el punto de ruptura con políticas anteriores, no habría ninguna obligación de aceptar migrantes o refugiados. En definitiva, una «solidaridad a la carta». Esto también remite a uno de los elementos constitutivos de la UE y que son sus valores. Olivier Galland plantea en la revista *Slate* si estos valores son compartidos por toda Europa. Los resultados de la encuesta European Values que se lleva a cabo cada nueve años desde 1981 dan una buena idea de la evolución de las ideas y los valores compartidos u objeto de disenso en toda Europa. En efecto, Europa no presenta una cara homogénea en términos de valores y la división Este-Oeste sigue siendo profunda La última encuesta demuestra que la cuestión democrática sigue siendo objeto de una división bastante profunda entre la Europa del Este y del Oeste. La tentación iliberal parece estar muy arraigada en las sociedades de determinadas partes de la Europa del Este y, desgraciadamente, también entre una importante minoría de ciudadanos de la Europa occidental.

Unos valores y un espíritu de defensa de la democracia que Chantal Mouffe defiende en *Open Democracy* donde asevera que en tanto que la COVID-19 ha agravado las desigualdades existentes y ha acentuado la crisis orgánica del neoliberalismo, tras la pandemia no habrá retorno al «business as usual». También insiste en que ante los peligros que amenazan la democracia, la izquierda debe trazar una frontera entre el pueblo y la oligarquía, y que la transición ecológica debe ser el elemento alrededor del cual puede

cristalizar una fuerza popular colectiva, en tanto ambos proyectos piden un cambio sistémico radical y que una transición ecológica real requiere una ruptura con el capitalismo financiero. Y precisamente, uno de los principales peligros a los que se enfrenta la democracia es la pérdida de legitimidad del sistema y sus instituciones como muy bien señala Yascha Mounk en *The Atlantic*, donde analiza la crisis de legitimidad que afectará el próximo presidente de Estados Unidos, cualquiera que sea el ganador. En efecto, tanto si gana Biden como si lo hace Trump, millones de americanos considerarán que le han robado la victoria a su candidato y que el resultado es injusto y fraudulento. En último término, dentro de poco más de un mes, la democracia norteamericana podría afrontar una de las pruebas más grandes sobre su legitimidad. Para un análisis detallado del estado de la democràcia, i de los derechos y libertades civiles en el mundo, véase el monográfico que les dedica la revista IDEES.

En cuanto al momento político en Catalunya y en España es particularmente preocupante desde diferentes puntos de vista. Inhabilitación del presidente de la Generalitat y amenaza de intervención gubernamental de las competencias sanitarias de la Comunidad de Madrid. Lucha de posiciones en la cúpula del Poder Judicial para retrasar a una renovación de acuerdo con la nueva correlación de fuerzas en el Parlamento. Duras negociaciones para la prolongación de los ERTE, el elemento más sensible del escudo social contra el impacto económico del coronavirus. Tensión en los aparatos del Estado y tensión política en todas direcciones. Preocupación y cansancio en la sociedad. Todo ello en un país que se enfrenta a una crisis sanitaria, política, institucional y de modelo económico y que sólo parece poder resistir hasta que lleguen las ayudas del fondo europeo de reconstrucción.

Por primera vez en la historia desde la recuperación de la democracia y el autogobierno, un presidente de la Generalitat ha sido apartado de su cargo no por los electores o por el Parlamento, sino por un tribunal. El Tribunal Supremo ha dictado por unanimidad su inhabilitación por no haber retirado a tiempo del balcón del Palau de la Generalitat una pancarta en defensa de los presos políticos y los exiliados en periodo electoral. Más allá de si el acto de desobediencia a medias era oportuno o necesario, la decisión judicial sin duda no guarda el más elemental principio de proporción. Como bien señala el diario ARA en su editorial, esto supone otro paso en la absurda judicialización de la democracia española. Mientras no vuelva la política en mayúsculas, es decir, mientras no se afronte la cuestión soberanista catalana desde la negociación política, no habrá ninguna salida democrática posible. La vía represiva del Estado, sea a través de la violencia de las fuerzas de seguridad (como ocurrió durante el referéndum del 1-O) o de las instancias judiciales, lejos de aportar ninguna solución no hace sino enquistar posiciones y encrespar los ánimos. No lleva sino a más radicalidad. Con la inhabilitación de Torra, el panorama que queda en Catalunya es de una gran incertidumbre, tanto en cuanto al complicado día a día de la gestión de la pandemia como al horizonte de una salida a la crisis política: con un gobierno interino durante cuatro meses y pico y con un calendario electoral a remolque de la decisión del Supremo -las elecciones se prefiguran para el 14 de febrero-. Inmersos en una gravísima crisis sanitaria, económica y educativa, una inédita situación de provisionalidad como ésta, que conllevará más tensión institucional y menos efectividad de un gobierno agónico, es lo peor que podía pasar.

En relación con el panorama político español, Josep Ramoneda critica en el diario *El País* lo que llama el poder paralizante de la irresponsabilidad. La pandemia de la COVID-19 ha derivado en una serie de réplicas institucionales entre el Gobierno de Madrid y el Gobierno Español. El Gobierno de Díaz Ayuso se ha caracterizado por la negación de un evidente descontrol y el uso oportunista de las instituciones autonómicas. Siendo una de las comunidades en una situación más crítica por el coronavirus y con una sanidad pública débil por el desmantelamiento causado por los recortes, la presidenta apuesta por una nueva bajada de impuestos, que supondría un dumping fiscal entre comunidades autónomas. En definitiva, es necesario que cada uno asuma sus responsabilidades en esta gestión, ya que el hecho de culpar a los demás imposibilita la idea de responsabilidad y gobernanza de la complejidad que es lo que necesitamos.

La crisis sanitaria, exacerba las carencias del entramado institucional ya altamente tensionado como lo demuestra la crisis de la monarquía con un nuevo episodio controvertido. El Gobierno no autorizó que Felipe VI acudiera al encuentro de Barcelona donde se hacía entrega de los despachos de la promoción de jueces y el presidente del Consejo General de Poder Judicial puso el grito en el cielo. Carlos Lesmes extremadamente imprudente, comunicó a los integrantes de la última promoción de la carrera judicial durante un encuentro que el Rey le llamó para comunicarle que le hubiera gustado asistir al acto. No se trata de una simple pérdida de papeles. Si Lesmes hace pública la conversación con el Rey parece claro que tiene la autorización expresa del monarca para hacerlo, lo que significa que Rey está interfiriendo en la Constitución y violenta la separación de poderes.

Aunque el impacto de la pandemia sigue golpeando con fuerza la economía, la crisis también es una oportunidad para tratar de cambiar de paradigma como señala Carmen Fernández en *La Vanguardia* de cara a establecer un nuevo sistema económico y social basado en el aprovechamiento de los recursos y el respeto por el medio ambiente. Por ello es necesario impulsar la economía circular para poner en marcha una producción de bienes y servicios que reduzca el consumo y el desperdicio de materias primas, agua y fuentes de energía. En este sentido, pues, la COVID-19 ha aleccionado la población a la vez que ha creado nuevos hábitos sociales y de consumo como el hecho de que el confinamiento hiciera que se aprovecharan todos los recursos que se tenían al alcance y se ejerciera una particular visión sobre la economía circular. A la vez, y desde el punto de vista macroeconómico, en las páginas de *The Economist* Guy Scriven alerta de que el cambio climático está a punto de hundir el mundo de las empresas y que éstas deben reaccionar rápidamente antes de que sea demasiado tarde. Considera que aparte del impacto sanitario y económico, la pandemia de coronavirus también nos ha dado una idea de cómo será de difícil hacer frente al cambio climático. Para poder mantener el aumento de la temperatura media de la Tierra a menos de 2 ° C por encima de los niveles preindustriales, las emisiones netas de CO_2 y otros gases de efecto invernadero deben caer a más o menos a cero a mediados de siglo. Y esta caída se debe conseguir sin parar la economía mundial, sino reconectándola. En último término, dentro de diez años no habrá ninguna gran empresa o industria que no tenga que hacer frente al riesgo climático, y esta vez los consumidores, los accionistas y los empleados no permitirán que se queden de brazos cruzados. Una preocupación climática compartida desde Catalunya por el conseller d'Afers Exteriors Bernat Solé que, con motivo de los cinco años de la aprobación por parte de la ONU de la

Agenda 2030, reafirma el compromiso de Catalunya con sus objetivos y subraya que son más necesarios que nunca dado que vivimos en deuda ecológica. Ni que decir pues la importancia que tiene una agenda que nos compromete con una hoja de ruta compartida para el planeta, para las personas, la prosperidad y la justicia, con los 17 objetivos de desarrollo sostenible (ODS) como ejes de la gran revolución pendiente. Catalunya es consciente de la necesidad de actuar según marca esta gran guía global. Si el horizonte del 2030 ya se preveía preocupante antes de la pandemia, este año nos hemos tenido que centrar en aquellos ODS vinculados a la salud y la educación. Catalunya reafirma su compromiso con el planeta y pone de relieve el camino recorrido con propuestas como la Ley de Cambio Climático y la implantación de la Renta Garantizada de Ciudadanía. En último término, el objetivo es que la Catalunya del futuro sea más sostenible y abierta, más justa e igualitaria, más solidaria e integradora, más garante de los derechos humanos y de la paz. Y todo ello sin dejar a nadie atrás y determinados a legar un planeta mejor.

Unos objetivos globales que sin embargo, aún están lejos de ser alcanzados tal como advierte el devastador informe de Naciones Unidas *Global Diversity Outlook 5* que señala que a pesar de los progresos realizados en algunas áreas, los hábitats naturales han continuado desapareciendo, una gran cantidad de especies continúan amenazadas de extinción por culpa de las actividades humanas y no se han eliminado 500.000 millones de dólares de subvenciones gubernamentales otorgadas a actividades perjudiciales para el medio ambiente. Así, la responsable de biodiversidad de la ONU, Elizabeth Maruma Mrema afirmó recientemente que la humanidad se encuentra en una encrucijada que decidirá como las generaciones futuras convivirán con la naturaleza. Para más información sobre la Agenda 2030 y los ODS os remitimos al monográfico que les dedica la revista IDEES.

Finalmente, Adam Segal analiza en *Foreign Affairs* los principales aspectos de la nueva guerra fría tecnológica que se está vislumbrando entre los Estados Unidos y China. Desde cortar las cadenas de suministros de los gigantes tecnológicos chinos hasta impedir transacciones o regular los cables submarinos de los que dependen las telecomunicaciones, las medidas de la administración Trump han sido a menudo incompletas, improvisadas, aunque han establecido las bases de la política tecnológica norteamericana hacia China. Paralelamente, la contraestrategia de Pekín también se ha puesto en marcha y China ha acelerado los planes para desarrollar semiconductores y otras tecnologías básicas para reducir su vulnerabilidad respecto de las cadenas de suministro que pasan por los Estados Unidos. Para alcanzar este objetivo, sus líderes movilizan empresas tecnológicas, estrechan los vínculos con los países que participan en la nueva Ruta de la Seda y mantienen una campaña de espionaje ciberindustrial. Por último, también preocupan las implicaciones de los avances tecnológicos en cuanto a bioingeniería como señala Vivek Wadhwa en *Foreign Policy* donde alerta de que la próxima pandemia podría diseñarse, precisamente, a partir de la bioingeniería mediante una tecnología barata y fácilmente disponible. Especialmente preocupante es el hecho de que ya no es necesario disponer de un laboratorio gubernamental para crear un virus. Gracias a la revolución tecnológica en ingeniería genética, todas las herramientas necesarias para crear un virus se han vuelto tan baratas, sencillas y fácilmente disponibles que cualquier científico o biohacker puede utilizarlas: la ingeniería genética, con todo su potencial para el bien y para el mal, se ha democratizado. En último término, es bastante posible que tengamos que considerar la actual pandemia del

coronavirus como un ensayo de lo que puede pasar, ya que tal vez en un futuro próximo nos tengamos que enfrentar a nuevos virus diseñados deliberadamente por el ser humano.

Política internacional y globalización

Hannah Ryder et al. Decolonizing the United Nations Means Abolishing the Permanent Five

Mentre els efectes de la COVID-19 continuen sentint-se a tot el món, els líders de tots els països s'estan reunint de manera virtual per commemorar el 75è aniversari de les Nacions Unides. Però l'any 2020 ha posat de relleu algunes qüestions fonamentals sobre l'eficàcia de l'ONU, fins i tot del seu major donant, els Estats Units, arran de la retirada de fons de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Abans d'això, però, l'ONU ja havia de fer front a molts problemes financers ja que les seves agències han de lluitar constantment per obtenir nous finançaments per cobrir l'augment dels costos de les diferents missions, com ara la salut, l'educació i el manteniment de la pau, malgrat els avenços mundials que s'han obtingut en la lluita contra la pobresa. Pel que fa al manteniment de la pau i la seguretat, els autors consideren que el balanç de les Nacions Unides ha estat més aviat trist, amb un resultats molt pobres des de l'apartheid a Sud-àfrica, fins a les guerres amb l'Iraq, els genocidis a Rwanda i el Iemen, la crisi financera del 2008 i ara, la COVID-19. Les respostes típiques de l'ONU han estat d'ampliar el cercle de membres permanents del Consell de Seguretat que representen les potències vencedores vencedors de la Segona Guerra Mundial a noves potències mundials com ara l'Índia o Turquia, renovar els espais de representació, crear noves categories, atorgar més seients per a l'Àfrica i diluir el poder de veto exercit pel 5 membres històrics. Els autors consideren que aquestes mesures són inadequades i poc eficients. Aposten per una estructura renovada per a un Consell de Seguretat que permetria convertir els 15 seients actuals en temporals, durant períodes de cinc anys per proporcionar més continuïtat, amb una competència oberta i no regional per a cada escó, a més de restriccions clares i supervisades respecte de les despeses de lobby i establir límits de dos mandats en un cicle de 30 anys per premiar l'excel·lència tot evitant la dominació. En definitiva, el món no pot passar 75 anys sense rendició de comptes i amb aquesta desigualtat. Una estructura reimaginada i més forta suposaria la possibilitat de crear una ONU més adequada per als propòsits i adaptada i preparada per afrontar els reptes del futur.

Javier Solana Aniversario de la ONU: 75 años de sinsabores

L'ex-secretari general de l'OTAN Javier Solana aprofita la commemoració del 75è aniversari de les Nacions Unides per fer el balanç de la seva trajectòria i afirma que malgrat les limitacions que afligeixen l'organització, el món estaria pitjor si no existís. En efecte, considera que no convé infravalorar els riscos que implica l'insistent degoteig actual d'actes arbitraris contra el dret internacional davant dels quals l'ONU representa pràcticament l'únic baluard. En la part positiva de la seva acció destaca la seva capacitat

de mobilització per abordar reptes globals -com la pobresa i el canvi climàtic- a través d'iniciatives tan destacades com els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, així com els seus successors, els Objectius de Desenvolupament Sostenible. No obstant això, Solana assenyala que no faríem cap favor a l'ONU si obviéssim les imperfeccions i limitacions que han impedit que funcioni a ple rendiment com una autèntica «fàbrica de la pau». La veritat és que els seus 75 anys d'existència també han estat marcats des del principi per la preeminència dels interessos geopolítics (la Guerra Freda no va trigar a fer la seva aparició) i pels profunds desequilibris inscrits en l'ADN de l'organització; especialment, del Consell de Seguretat, que sovint ha quedat condemnat a la inacció pel dret a veto dels seus cinc membres permanents. Conclou dient que el millor homenatge als 75 anys de l'ONU, i a l'esperit possibilista que va captivar els primers diplomàtics que van recórrer els seus passadissos seria de convertir aquesta organització en un sòlid baluard des del qual afrontar les grans convulsions que ens està deparant al segle XXI.

The Economist The world needs a better World Health Organisation

Des del punt de vista de *The Economist*, l'OMS ha fet una tasca bastant notable a l'hora d'afrontar la COVID-19, ateses les limitacions en el seu sistema de funcionament. Dins d'aquest context, les amenaces conjuntes del trumpisme i del coronavirus han posat de relleu els punts forts i els punts febles de l'agència, i plantegen qüestions sobre el seu futur. El treball d'emergència de l'OMS es regeix per un marc legal conegut com el Reglament sanitari internacional, la versió actual del qual està en vigor des del 2005. Les regulacions expliquen com s'haurien de tractar les emergències de salut pública, estableixen les regles de com haurien d'actuar les nacions, a la vegada que constrenyen l'OMS en la seva gestió de les crisis. Els estats membres estan obligats a informar dels brots de malalties tan aviat com puguin, però si no ho fan o ho retarden com va fer la Xina amb la COVID-19, l'organització no té cap manera d'obligar-los. És rellevant saber que abans de 2005 el reglament era diferent i per això l'OMS va poder criticar molt durament la Xina l'any 2003 perquè no va informar ràpidament d'un brot de SARS. Vista la situació, un grup de treball intern està estudiant les reformes que necessitat la normativa sanitària internacional. L'OMS ha de poder disposar del poder per investigar els brots de forma més independent i establir un sistema perquè pugui emetre advertències sobre emergències de salut pública molt més ràpidament. Fa un any, els riscos d'un sistema de salut mundial fragilitzat eren difícils de calcular. Avui en dia, els costos del fracàs es mesuren en bilions de dòlars i la pèrdua en vides humanes frega el milió de persones.

David McKean i Bart M. J. Szewczyk The World Still Needs a United West

Els autors reivindiquen la necessitat d'una aliança renovada i reforçada en la col·laboració transatlàntica que miri més enllà dels estralls que hi ha causat la política de Donald Trump. Així, en el seu discurs sobre l'estat de la Unió, la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va destacar que els europeus esperen una nova agenda transatlàntica. De

fet, l'èxit de la política exterior nord-americana i europea continua basant-se en una cooperació transatlàntica eficaç i per tant el que necessita aquesta aliança és una renovació: una declaració actualitzada de propòsits compartits i valors democràtics, juntament amb noves institucions dedicades a l'acció conjunta. Els Estats Units i Europa encara es necessiten mútuament i el món necessita un Occident enèrgic per mantenir l'ordre global. Tot i que alguns estudiosos argumenten que el centre del poder econòmic i polític ha canviat, l'equilibri dels recursos materials encara es troba a Occident, ja que els Estats Units i Europa obtenen gairebé la meitat dels ingressos mundials i generen gairebé la meitat de la despesa militar. Altres democràcies industrialitzades —com Austràlia, l'Índia, el Japó i Corea del Sud— són fonamentals per travar l'ascens de la Xina i enfrontar-se a Corea del Nord, però l'aliança transatlàntica continua sent el fonament indispensable de qualsevol ordre liberal capaç d'actuar en interès mundial. Amb aquest esperit, en lloc d'abandonar l'aliança transatlàntica, els líders nord-americans i europeus haurien de pensar de manera creativa sobre el seu futur. Haurien de dinamitzar l'aliança amb un nou acord i un nou consell transatlàntic: una Carta atlàntica del segle XXI, equipada per gestionar no només les crisis d'avui, sinó també les de demà.

Wolfgang Ischinger El orden internacional empieza a desmoronarse

Wolfgang Ischinger, president de la Conferència de Seguretat de Munic, constata que l'ordre internacional comença a desfer-se pel que fa als seus elements constitutius i que les certeses que el món donava per descomptades durant els últims 50 o 60 anys s'estan evaporant per la qual cosa veu en aquesta crisi una oportunitat perquè Europa surti reforçada. En efecte, si hi ha coses que no es poden resoldre a escala nacional, es necessita un organisme supranacional i apunta que Europa és una de les poques regions del món que té un. Així que paga la pena enfortir la UE. En aquest sentit, el Fons de Reconstrucció és un esforç financer històric, que permet a la UE emetre deute conjunt. Conclou que és un pas històric i i que la UE sortirà d'aquesta crisi més forta amb unes forces populistes més febles ja que els partits tradicionals reben suport per la seva gestió, en lloc de recolzar-se en la mera retòrica i compartir teories de conspiració.

Nicholas Kristof A Cataclysm of Hunger, Disease and Illiteracy

En aquest tribuna del *New York Times* Nicholas Kristof adverteix que ens enganyem si pensem que la pandèmia de COVID-19 mata principalment persones grans, però als països pobres les seves conseqüències són encara més catastròfiques. En aquestes països, els efectes del coronavirus maten nens per desnutrició, provoquen un increment de les morts per tuberculosi, malària i sida, força les noies a abandonar l'escola i als matrimonis infantils, augmenta el nombre de dones que moren en el part, provoca retrocessos en els esforços per eradicar la poliomielitis, combatre la malària i reduir la mutilació genital femenina, generar una caiguda en la distribució de vitamina A que farà que més nens pateixin ceguesa. En aquest sentit, el Fons de Població de les Nacions Unides adverteix que la COVID-19 pot provocar 13 milions de matrimonis infantils addicionals a tot el món i que

uns 47 milions de dones no puguin accedir a anticonceptius. En resum, els efectes del coronavirus comporten una pandèmia de malalties, analfabetisme i pobresa extrema que està afectant especialment la infantesa i la joventut dels països pobres.

Jill Lepore Ruth Bader Ginsburg, the Great Equalizer

La reconeguda acadèmica, advocada, jutgessa i magistrada nord-americana Ruth Bader Ginsburg va morir el passat 18 de setembre. Ginsburg fou una defensora i impulsora de la igualtat legal de gènere en un moment on menys de dos-cents dels deu mil jutges del país eren dones. Va presentar un requisitori en el cas 'Reed v. Reed', que va suposar un canvi sense precedents en la jurisprudència americana, que reconeixia que els administradors de les finques havien de ser nomenats de forma que no hi hagi discriminació entre sexes, suprimint així la preferència legal als homes com a administradors que marcava la llei en aquests casos. Ginsburg va haver de superar molts obstacles en forma de prejudicis per tal d'arribar a ser la primera dona a ocupar una càtedra a la Universitat de Columbia, formar part de la Cort Suprema dels Estats Units com a jutgessa i convertir-se en un referent del moviment d'emancipació de les dones.

Benjamin Wallace-Wells How Trump Could Win

Davant la proximitat de les eleccions presidencials als Estats Units Wallace-Wells ens presenta la situació en què es troben els candidats a la presidència en un context de crisi marcat per la situació del coronavirus. Centra la seva atenció en les possibilitats de Trump de ser reelegit en un escenari incert on Joe Biden, candidat del partit demòcrata, lidera les enquestes fins al moment, postulant-se com a guanyador de les eleccions. Alguns experts manifesten que aquestes dades no són determinants i que existeixen fórmules perquè l'actual president converteixi una potencial derrota en una victòria. Stevens, consultor republicà, assenyala que aquesta victòria hauria de passar per unes disculpes, un mea culpa, per part del president. Tot i que resulta difícil visualitzar Trump en una posició en què assumeixi els seus errors en la gestió de qüestions com la pandèmia del coronavirus o les protestes 'Black Lives Matter'. Per la seva part, Thompson, consultor republicà, assenyala que partint de la rellevància dels votants indecisos en els resultats electorals i per tant, aposta per estratègies de persuasió. Així com a les eleccions del 2016 el partit republicà es va centrar en els republicans rurals, ara és necessari mitjançant una economia forta i un missatge correcte convèncer els republicans de barri, independentment de si senten simpatia cap a la persona de Donald Trump. Finalment, Roe, també consultor republicà, per la seva part, identifica més aviat estats dividits que no pas indecisos, per tant, considera més important el disseny d'estratègies de participació que no pas de persuasió, ja que Biden presenta una base menys àmplia de votants que Trump.

Osita Nwanevu The Cultural Permanence of Donald Trump

Pràctiques sorgides d'ençà del mandat de Donald Trump als EUA com «Rolling coal»,

forma d'antiambientalisme, o les protestes del moviment antimascaretes s'han vinculat directament a les polítiques del president estatunidenc. Tanmateix, Nwanevu posa de manifest que aquestes pràctiques van més enllà de l'actual mandat de Donald Trump, ja que assegura que persistiran, o fins i tot augmentaran, si l'actual president no resulta reelegit en les pròximes eleccions. Identifica aquestes pràctiques com quelcom cultural, vinculat a la cultura de dretes i assenyala que el mateix fet de donar suport al líder del partit republicà és una pràctica cultural de la mateixa forma és el reflex d'una postura política. Podem vincular aquest fenomen a la tradició conspiranòica de la dreta o bé als efectes distorsionadors de les xarxes socials però l'autora aposta per identificar-les com una resposta al col·lapse de la dreta religiosa, on aquestes pràctiques han pres el lloc que la religió ocupava com a transmissora de les queixes dels conservadors.

Cas Mudde Trump is pushing nationalist myths. But Democrats indulge lavish patriotism, too

Donald Trump fa temps que abraça obertament el seu nacionalisme i no és sorprenent atès que per a l'autor es tractat d'un polític d'extrema dreta i el nacionalisme masclista forma part de la seva ideologia. El que fa que els EUA siguin tan excepcionals és que el patriotisme, i fins i tot el masclisme, és compartit a través de l'espectre polític. Tots els presidents dels Estats Units sempre diuen que els Estats Units són el país més gran del món, si no de tota la història del món. És una de les poques coses en què republicans i demòcrates coincideixen. Als polítics (i ciutadans) nord-americans els agrada subratllar que són la democràcia més antiga i la més gran del món. Tot i això, obliden que els EUA es van fundar sobre el racisme i l'exclusió racial. L'autor considera que per ser gran de veritat aquest país no necessita reformes o simples retocs al marge: necessita una transformació completa, fins i tot per a la majoria de les seves importants institucions culturals, econòmiques i polítiques. En definitiva, per convertir Amèrica en el país més gran del món, els demòcrates haurien de trencar el consens patriòtic i dir al poble nord-americà que no són, i mai no han estat, el país més gran del món.

Michael Steven Fish et al. Le patriotisme doit redevenir une valeur libérale

Els autors consideren que ja fa massa temps que a tot el món, els liberals han deixat el patriotisme en mans dels polítics i dels moviments autoritaris de dretes, la qual cosa ha tingut conseqüències nefastes. En efecte, una mica pertot arreu els demagogs il·liberals amaguen el seu etnocentrisme i la seva hostilitat cap a la democràcia sota un discurs que traspua grandesa nacional. Dins d'aquest context, cal remuntar-se als anys trenta per veure la democràcia en un estat de declivi tan brusc a l'escena internacional. Encara més interpel·lant és el fet que és als Estats Units i a l'Índia, les democràcies més grans del món, però també a Polònia i Hongria, antics models de transició amb èxit de la dictadura a la democràcia, on s'observen les pitjors regressions. Amb tot, consideren que les reaccions populars que estan tenint llocs per exemple a Bielorússia contra la dictadura de Lukashenko o als Estats Units amb el moviment *Black Lives Matter* mostren com els

liberals poden revitalitzar l'esperit democràtic explotant el nacionalisme i restablint així la seva reputació d'optimisme i força. Els seus organitzadors saben que les economies robustes, les actituds socials liberals i les polítiques atractives poden no ser suficients per sufocar l'amenaça il·liberal i que, per fer front als tirans autoritaris, aquests han de ser atacats frontalment, desplegant tota la força d'una història nacional. Seguint el seu exemple, els demòcrates han d'armar-se conceptualment per a les llargues batalles que els esperen.

The New York Times Editorial Board Vladimir Putin Thinks He Can Get Away With Anything

Arrel del cas d'enverinament de l'opositor Alexei Nalany, l'editorial del *New York Times* carrega contra la sensació d'impunitat que envolta el president rus Vladímir Putin. Indica que Putin ha de sentir-se molt segur que Occident no pot fer gran cosa més que no hagi fet ja per mitjà de sancions econòmiques. El president Trump, per raons que segueixen sent un dels principals misteris de la seva administració, ha tancat els ulls en gran mesura davant les contínues transgressions de Putin, ja sigui la seva intromissió a les eleccions nord-americanes, l'annexió de Crimea o l'enverinament d'opositors. Una represàlia que sí seria important per a Putin seria la cancel·lació del gasoducte *Nord Stream 2*, que va de Rússia a Alemanya passa per sota el mar Bàltic. Però el projecte està gairebé acabat i Angela Merkel es resisteix a fer un pas que costaria molts diners a Europa i que semblaria una feblesa ateses les amenaces de l'administració Trump, que ha exigit la cancel·lació del gasoducte. Tanmateix, en tan que Putin sembla voler eternitzar-se al capdavant de Rússia i mostra cada vegada menys preocupació pels drets humans o l'estat de dret, cal que Occident el faci responsable d'haver assassinat o intentat assassinar aquells que li causen problemes. Un estat disposat a utilitzar armes químiques prohibides contra els seus propis ciutadans és un perill i una amenaça per a la resta del món, i això ha de ser clar i inequívoc també per al senyor Putin i els seus acòlits.

Joseph A. Kéchirian Partition Is the Only Solution to Lebanon's Woes

L'autor afirma que el domini polític i militar d'Hezbollah ha privat els libanesos no xiïtes d'una veu al seu propi país i que a la llum dels darrers esdeveniments, ha arribat l'hora de reconsiderar un segle de democràcia associativa i tornar a una forma de federalisme. Afirma que un segle és un període molt llarg per a un experiment fallit de construcció de la nació. El que han produït aquestes 100 anys d'abandó i cobdícia és una immensa contradicció, ja que la pobresa relativa i la riquesa extrema coexistien al si del mateix país. Quan l'atur funcional va augmentar, per exemple, es va camuflar ràpidament a través de la corrupció confessional, ja que els caps dels diferents partits van atorgar generoses donacions econòmiques per sufocar el malestar social. Vistes les coses, assenyala que la partició del país és una opció seriosa que ajudaria a evitar els errors repetits que han definit en part el Líban durant un segle. Ha quedat clar que, tot i que els libanesos comparteixen característiques comunes, no han aconseguit posar-se d'acord sobre les

llibertats polítiques i socials bàsiques, que només es poden preservar mitjançant un nou pacte polític. Sense llibertat, el Líban no té cap sentit, ja que aquells que presumptament van crear l'entitat geogràfica actual pretenien dotar els seus habitants de les llibertats que estaven absents en altres llocs de la regió. Malauradament, l'experiment del 1920 ha fracassat i la veritable qüestió que afronten ara els libanesos és si el país hauria de tornar a la seva configuració anterior a 1920.

Catalunya, España, Europa

Jordi Amat Control de daños

Davant del daltabaix que la pandèmia de COVID-19 està causant en una economia massa basada en el turisme, Jordi Amat considera que la possibilitat de revertir aquesta tendència, encara que sigui per redimensionar el sector turístic, serà més difícil mentre es vagi consolidant internacionalment la impressió que Espanya és la zona zero del contagi a Europa. Es poden posar els pegats que es vulgui, però les dades també són els que són. En un moment considerat com a refundacional de l'economia europea, el nostre país -fora, naturalment, no distingeixen entre regions o responsables d'una o altra administració- està projectant una imatge exterior nefasta. Amat no creu que hi pugui haver una altra prioritat política, juntament amb el control de la crisi sanitària, que no sigui establir una planificació honesta però ambiciosa per aconseguir que l'economia pugui vincular-se a aquest moment fundacional. I aquí cobra sentit la nova i necessària aliança del que és públic amb el que és privat.

Josep Cuní Astúcia, intel·ligència i realisme

En aquest article Josep Cuní lamenta que fa massa temps, que la confusió habita entre nosaltres. La falta de voluntat per declinar ètica i estètica democràtiques ens ha portat a clamar amb alarma que Donald Trump trenqui la norma no escrita als Estats Units de fer campanya electoral des de la Casa Blanca, mentre aquí alguns consideren lògic mantenir una pancarta en un balcó oficial durant un cicle semblant. O insistir en el llegat del resultat d'un referèndum no acordat com a màxim exponent d'una interessada lectura de la democràcia i a la vegada endarrerir-se en la convocatòria d'eleccions legals, oficials i lliures per deliberades tàctiques partidistes. Si convenim que l'urna és el màxim exponent conceptual i físic, el símbol ideal i tàctil del sistema que volem millorar, qui es pot resistir a posar-les davant de la ciutadania que les reclama amb més legitimitat i més transversal que durant les cites simbòliques?

Frances-Marc Álvaro El verdadero reset

Amb la taula de diàleg al congelador i confirmada pel Tribunal Suprem la inhabilitació del ja expresident Torra, l'autor assenyala que el pragmatisme d'ERC necessita una pista d'aterratge ben visible, que també podria ser utilitzada pels postconvergents que s'han

desmarcat de Puigdemont. Es tracta d'una pista d'aterratge que s'ha d'acompanyar d'un relat molt afinat per conjurar el fantasma de «la rendició» i «la traïció», sempre en la ment dels guardians de la puresa. En tot cas, està fora de dubte que la posada en llibertat de Junqueras, Forcadell, Sànchez i la resta de presos canviaria el clima polític de manera substancial, i ajudaria a assentar el discurs de l'independentisme possibilista. La via de l'excarceració mitjançant un Codi Penal reformat posaria a JxCat i Puigdemont davant d'una cruïlla inèdita, atès que, a diferència de l'indult, es podria aplicar també als polítics a l'exili, en cas que decidissin tornar o fossin extradits. La pregunta ara és si això alteraria això la tàctica i/o el discurs de confrontació de Puigdemont. Conclou, però que sigui com sigui, la llibertat dels presos independentistes és el veritable reset que necessitem com a societat.

Josep Ramoneda El poder paralitzant de la irresponsabilitat

La pandèmia de la COVID-19 ha derivat en un seguit de rèpliques institucionals entre el Govern de Madrid i El Govern Espanyol. El Govern de Díaz Ayuso ha estat marcat per la negació d'un evident descontrol i l'ús oportunista de les institucions autonòmiques. Sent una de les comunitats en una situació més critica per la COVID i amb una sanitat pública dèbil pel desmantellament, la presidenta aposta per una nova baixada d'impostos, que suposaria un dúmping fiscal entre comunitats autònomes. No suficient amb aquests punts, Díaz Ayuso acusa el Govern d'Espanya de desacreditar-la i d'abandonament al mateix temps que alaba la seva gestió com a presidenta de Madrid reforçant així el descrèdit polític. Un dels problemes d'aquesta gestió ha estat la falta d'autoritat resultant d'una incapacitat de proposar, ser creïble i generar confiança. Resulta necessari que cadascú assumeixi les seves responsabilitats en aquesta gestió, ja que el fet de culpar als altres impossibilita la idea d'autoritat i deriva en l'immobilisme.

Cristina Gallardo Catalonia faces convulsion if Spanish court removes president

La revista *Politico* destaca que la més que probable confirmació de la inhabilitació del president de la Generalitat per part del Tribunal Suprem espanyol provocarà una nova etapa de tensions en el marc del conflicte entre Catalunya i Espanya, la qual cosa posarà en perill la mesa de negociació impulsada per l'executiu de Pedro Sánchez. En efecte, l'autora considera que una sentència contra Torra soscavaria els plans de Pedro Sánchez per mirrar de trobar una sortida a la crisi. També esmenta les dificultats que tenen els diferents partits independentistes per consensuar i tirar endavant una estratègia comuna no només en resposta a la sentència sinó també de cara a aclarir el procediment i el calendari per a la convocatòria d'eleccions.

Carlos Prieto Cómo España volvió a estrellarse contra el covid

En aquest llarg article l'autor analitza les causes que han portat Espanya en ser líder de

contagis i rebrots i afirmar que tot va començar quan el confinament va donar pas a la desescalada i es va caure en un estat de somni de qual alguns han despertat bruscament. El salt del confinament al turisme de masses va ser abrupte. La gent encara estava sortint a fer footing per franges horàries, quan Espanya va començar a vendre's com a destinació turística internacional. És cert que altres països europeus van fer el mateix i també que els sectors econòmics estratègics no podien seguir congelats. Però la lliçó de la desescalada és que els ciutadans es van relaxar impulsats per unes autoritats autocomplaents. Així es va baixar la guàrdia. Afirma que no es pot parlar de fracàs col·lectiu com ho demostra el fet que existeixen diferències significatives entre comunitats però que el que sí ha fracassat és la partitocràcia a l'hora de gestionar el bé comú. En darrer terme, podem seguir dient que som els millors, que tenim la millor sanitat de el món o que la recuperació està al caure, però millor serà que sortim del núvol de l'autocomplaença i ens prepararem per tot el que encara ha d'arribar.

Le Grand Continent L'état de l'Union

Els experts de l'observatori polític *Le Grand Continent* analitzen el primer discurs de la presidenta de la Comissió Europa sobre l'Estat de la Unió. Fa pocs dies, Ursula von der Leyen es va dirigir al Parlament Europeu i els autors de l'article consideren que els anuncis que hi va fer tindran efectes reals i que les tendències identificades permetran interpretar els grans moments de la política continental dels propers mesos. Així, cal considerar els seus anuncis de voler dotar la Comissió d'un contingut geopolític, el Pla de reconstrucció econòmica per respondre al daltabaix que ha suposat la pandèmia, el *Green Deal* i el nou impuls a la cultura com alguns dels elements per mirar de trobar una posició equilibrada en un moment d'inestabilitat institucional, volatilitat consensual i fragilitat econòmica.

Hans von der Burchard i Maïa La Baume Conference on EU's future derailed by leadership fight

A mitjans de setembre la presidenta de la Comissió Europea Ursula von der Leyen va anunciar que la Conferència sobre el futur d'Europa està gairebé a punt per començar, mesos després del seu inici previst a la primavera passada però que va haver de ser cancel·lada a causa de la pandèmia del coronavirus. Els autors de l'article assenyalen, però, que tot i que Les tres institucions de la UE coincideixen a grans trets sobre l'abast i l'esquema general de la conferència, s'està lliurant una batalla constant per trobar una figura carismàtica de la UE que presideixi els debats, la qual cosa també ha contribuït a endarrerir la conferència. ha endarrerit els esforços per aconseguir que l'esdeveniment es posi en marxa. També destaquen que el candidat presentat pel Parlament Europeu, el diputat del grup *Renew Europe*, Guy Verhofstadt, ha estat rebutjat per part del Consell Europeu.

The Guardian On EU migration policy: past time it had one

L'incendi que fa poques setmanes va destruir completament el campament de migrants de Moria a Lesbos ha atret sobtadament l'atenció sobre anys d'abandonament, durant els quals Europa ha mirat cap a una altra banda, deixant Grècia sola davant el problema. El diari britànic *The Guardian* considera que el drama de Moria i les protestes migrants posteriors han de marcar el final d'aquesta escandalosa escalada d'hostilitats contra els vulnerables i la resta d'Europa n'ha de reconèixer la seva complicitat. Gran Bretanya, de manera previsible i vergonyosa se n'ha rentat les mans mentre Angela Merkel prometia acollir 1.500 migrants del camp de Lesbos. Però el més important a llarg termini és el compromís de la cancellera i la Comissió Europea de liderar la construcció i la gestió d'un lloc d'acollida digne per als migrants a l'illa grega. Però l'aspecte crucial és ara que cal convèncer els altres estats membres de prendre's seriosament l'article 80 del tractat de la UE, que exigeix un «repartiment just de responsabilitats» en matèria de migració.

Jennifer Rankin EU proposes to ditch refugee quotas for member states

L'autora critica la decisió de la Comissió Europea d'abandonar la idea d'aplicre quotes obligatòries per acollir els refugiats i migrants, en un enèsim intent de canviar les normes europees d'asil i migració després de més de quatre anys d'impàs. Les noves propostes en matèria de migracions permetrien als estats membres de la UE escollir si accepten refugiats o si s'encarreguen de retornar als seus països d'origen aquells als quals se'ls nega asil. Com a incentiu per acollir refugiats o sol·licitants d'asil rescatats al mar Mediterrani, està previst una prima de 10.000 € per cada adult, finançats amb el pressupost de la UE. Però, i aquesta és el punt de ruptura amb polítiques anteriors, no hi hauria cap obligació d'acceptar migrants o refugiats. Aquesta «solidaritat a la carta» pretén trencar l'estancament que regna des del 2015, quan la UE va obligar a establir quotes obligatòries de refugiats en plena crisi migratòria mitjançant un vot de majoria qualificada, ja que Hongria, a la qual més tard es va unir Polònia, es va negar a acollir cap refugiat. Finalment, també interpel·la que la Comissió confiarà als estats membres, amb el suport de l'Agència de Drets Fonamentals de la UE, el seguiment de l'acolliment de migrants Això significa a la pràctica que els mateixos governs acusats de polítiques abusives i d'expulsions en calent seran els responsables d'avaluar si s'estan produint males pràctiques.

Olivier Galland Partageons-nous les mêmes valeurs à travers l'Europe?

L'autor analitza els resultats de l'enquesta European Values que es duu a terme cada nou anys des del 1981 i dóna una bona idea de l'evolució de les ideologies que compartides o que són objecte de dissens a tot Europa. En efecte, Europa està lluny de presentar una cara homogènia en termes de valors i no es detecta cap acostament entre les diferents opinions públiques dels diferents estats membres. La divisió Est-Oest continua sent profunda i no

sembla que disminueixi. Tot i això, la bona notícia és que gairebé tots els països europeus avancen en la mateixa direcció, cap a un liberalisme i una tolerància més culturals i, almenys, en la part occidental d'Europa i, de manera més moderada, cap a una major confiança en la integració sociopolítica. Aquesta darrera enquesta (realitzada el 2017) demostra, però, que la qüestió democràtica continua sent objecte d'una divisió força profunda entre l'Europa de l'Est i l'Oest. La temptació il·liberal no és només la fantasia dels líders exaltats o provocadors sinó que sembla estar molt arrelada en les societats de determinades part de l'Europa de l'Est i, malauradament, també entre una important minoria de ciutadans de l'Europa occidental.

Jakob Anke Vela Europe's China weak spot: Germany

A l'hora d'influir en la política europea, l'actiu més important de Pequín no prové d'inversions de gran perfil en països petits com Grècia o Hongria sinó de les inversions europees a la Xina, concretament de la voluntat d'Alemanya de no danyar la seva lucrativa relació econòmica amb un dels mercats d'exportació més grans del món. Segons les opinions emeses per funcionaris comercials de la UE i alts diplomàtics i experts recollides per la revista *Politico* se subratlla que la relació d'Alemanya amb la Xina ha tingut un pes excessiu a l'hora de determinar l'estratègia de la UE. La política exterior de la UE s'ha de decidir per unanimitat, però no obstant això, és difícil per a la majoria de països lluitar contra els esforços de compromís de Berlín quant al respecte als drets humans.

David Leask Brexit Might Break Britain. What Will Scotland Do?

La revista *Foreign Policy* analitza la situació de l'independentisme a Escòcia després del Brexit i a la llum de la pandèmia de coronavirus. Si ja fa temps que molts ciutadans escocesos volien deslligar-se del Regne Unit, com ho demostren els resultats del referèndum de 2014, la cerimònia de la confusió que ha estat el Brexit encara ha ha amplificat més. De més a més, el darrer moviment del govern de Boris Johnson per reescriure part de l'acord de retirada ja acordat amb la Unió Europea plantejaria la qüestió d'una frontera irlandesa i posaria a prova la integritat del propi Regne Unit. Això ha renovat les crides a Escòcia per trencar amb Anglaterra, unir-se a la UE i seguir el seu propi camí, amb una visió del món molt més propera a Brussel·les que no pas a Londres. Així mateix, les enquestes realitzades al llarg del 2020 mostren una majoria estreta però sostinguda a favor de la independència i el SNP està en camí de tornar a guanyar de manera abassegadora les eleccions escoceses de l'any vinent. I també ha canviat la manera com es percep Escòcia a l'estranger en tant que s'ha fet evident la divergència entre la visió unilateralista de Londres i el multilateralisme comú a tots els partits polítics a Escòcia.

Patrick Thill i Vassil Kirov Covid-19 and a new social Europe

La crisi del coronavirus ha mostrat no només la manca d'una estratègia europea en matèria de salut pública i de solidaritat entre els sistemes nacionals de salut, sinó també el buit del

marc contextualitzador de l'anomenada Europa social, vital per a la futura cohesió d'Europa. Els autors consideren que tot i que encara és massa aviat per establir l'impacte total de la crisi, l'atur augmenta, molt especialment l'atur juvenil, mentre que la precarietat i la pobresa afecten les aquelles persones que ja eren vulnerables abans de la pandèmia. Aquest panorama socioeconòmic és encara més desolador que el de la crisi financera de 2008 sembla tràgicament familiar. Tot i això, els experts identifiquen el xoc Covid-19 com encara més perjudicial econòmicament i socialment que la crisi financera mundial del 2008. L'anterior crisi global no només ens va alertar sobre les conseqüències socials del neoliberalisme desenfrenat, sinó també del temps que es triga a restaurar unes polítiques públiques socialment responsables. Els autors afirmen que ara el repte d'Europa és generar una forta cohesió social per a tots els seus ciutadans després de la crisi de la COVID-19 i que això va més enllà de la tasca econòmica de reconstruir Europa —l'Europa tal com era— i comporta construir una Europa social basada en el consens, que incorpori estàndards socials i laborals comuns. Aquest projecte necessita temps i només tindrà èxit si es substitueix la còmoda narrativa del «tornar a la normalitat» per una avaluació exhaustiva i reflexiva de la formulació de polítiques per tal de bastir una autèntica Europa social

Democracia, diversidad y cultura

Chantal Mouffe Left-wing populism: a strategy for after the pandemic

En aquest article Chantal Mouffe vol desmuntar la teoria que anuncia la fi del populisme d'esquerres ja que els seus crítics afirmen que, atès que els partits populistes d'esquerres no han estat capaços d'assolir els seus objectius, és hora de tornar a la concepció tradicional de la política. L'aurora rebat aquesta visió i argumenta que en la conjuntura actual una estratègia populista d'esquerres és més rellevant que mai. En tant que la COVID-19 ha agreujat les desigualtats existents i ha accentuat la crisi orgànica del neoliberalisme, després de la pandèmia no hi haurà retorn al «business as usual». En definitiva, Mouffe afirma que l'esquerra ha de traçar una frontera entre el poble i l'oligarquia, i que la transició ecològica és l'element al voltant del qual pot cristal·litzar una força popular col·lectiva, en tant que dos projectes demanen un canvi sistèmic radical i que una transició ecològica real requereix una ruptura amb el capitalisme financer.

Svetlana Alexievitch Le socialisme a disparu, mais nous sommes toujours là

En aquesta conversa la premi Nobel de literatura Svetlana Alexievitch reflexiona sobre el moment polític i cultural al seu país Bielorússia, a Europa i al món. Considera que en la transició de les dictadures comunistes cap a la democràcia va resultar que tot no era tan evident ni tan fàcil. Que calia fer molta feina, que els ciutadans dels antics països del bloc soviètic havien d'aprendre a actuar com a persones lliures que no eren, amb una llibertat de pensament que no tenien. I al seu entendre això ha comportat que en lloc de d'obrir-se al món aquestes societats s'han quedat al marge del món. També ho atribueix al fet que la

generació de persones que es van construir durant la dècada de 1960 i les que són una mica més joves, que són les que es preocupen pels temes de democràcia i llibertat, estan desapareixent de l'escena històrica, mentre que la següent generació ha mirat cap a una altra banda, fent veure que la qüestió estava resolta, la història acabada i que es podien dedicar a altres coses. Confia, però, que la novíssima generació, la dels nous ciutadans que creixen viatjant i veient món, que parlen molts idiomes, són més oberts, més mòbils, podrien organitzar i dirigir una nova era.

Yascha Mounk The Coming Crisis of Legitimacy

Des de les pàgines de *The Atlantic* l'autor alerta de la crisi de legitimitat que molt probablement afectarà el proper president dels Estats Units, sigui quin sigui el guanyador. En efecte, tant si guanya Biden com si ho fa Trump, milions d'americans probablement creuran que li hna robat la victòria al seu candidat. Una enquesta recent del *Campaign Legal Center and Protect Democracy* revela que na clara majoria d'americans, inclosos sis de cada deu republicans, confien que els vots per a l'elecció presidencial de novembre es comptabilitzaran de manera justa, precisa i segura. Això no obstant, interpel·la que la confiança en la justesa de les eleccions està fortament condicionada al seu resultat. Només un de cada tres nord-americans que té previst votar per Trump afirma que si es declara vencedor a Joe Biden, seria perquè ha obtingut més vots que Donald Trump. Més de dos de cada cinc ho imputen al fet que al seu parer els sistemes de votació es manipulen i es comet frau electoral. Més sorprenent encara és que és que molts partidaris de Biden també afirmen que dubtarien de la validesa de les eleccions si no els agradés el resultat. Només un de cada cinc partidaris de Biden afirma que una victòria de Trump seria perquè hauria obtingut més vots que Biden; gairebé dos de cada tres considera que la seva victòria es deuria a la supressió de butlletes i a la interferència estrangera. En definitiva, independentment de qui guanyi les eleccions, és probable que milions d'americans dubtin que el seu resultat sigui just. D'aquí a menys de dos mesos, la democràcia nord-americana podria afrontar una de les proves més grans sobre la seva legitimitat.

Cristina Sen 'Old Lives Matter': campaña mundial contra la discriminación por edad

L'autora ressenya la campanya *Old lives matter* impulsada per més de 40 organitzacions científiques, sanitàries i socials de tot el món per sensibilitzar la població i lluitar contra l'edatisme, la discriminació contra la gent gran basada en falsos prejudicis instal·lada en totes les societats. La iniciativa d'aquesta campanya parteix de la Societat Francesa de Geriatria i Gerontologia, i s'inscriu en el context de la pandèmia de COVID-19, que ha posat encara més en evidència una discriminació que és la més estesa , la més corrent i la més universal. I que, a més, és l'única que no està sancionada per cap llei. En definitiva, es tracta d'una discriminació insidiosa que soscava les nostres societats; l'exclusió de la majoria d'adults d'edat avançada d'una participació activa en la societat representa una tragèdia inacceptable i contrària a la dignitat humana.

David Adler Internacionalismo o extinción

A la vista de les pròximes eleccions presidencials dels Estats Units, es posa de manifest la fragilitat del sistema internacional, el qual es pot veure greument afectat pels resultats d'aquestes eleccions. No només es posa en joc el futur del país sinó també el del planeta sencer en funció la gestió de temes d'abast mundial com la pandèmia de la covid, el clima o el capital. Existeix un gran reconeixement d'aquests desafiaments però cada cop hi ha un grup menor d'actors preparats per a fer-los front, aquesta és la gran paradoxa del sistema internacional. Amb l'objectiu de construir un front comú es va crear la Internacional Progressista, que uneix les forces progressistes del món per a lluitar conta aquests desafiaments. Inclou sindicats, partits i moviments d'arreu del món. Tot i que la pandèmia de la covid va forçar a posposar plans de reunió també ha accelerat crisis que obliguen a actuar amb rapidesa, per aquest motiu, el mes de setembre es va convocar la Cimera Inaugural amb la intenció d'esbossar la crisi actual, reclamar un futur compartit i enfortir el front planetari que marcarà la direcció estratègica de cara al pròxim any per a un nou internacionalisme.

Yanis Varoufakis Necesitamos un movimiento progresista democrático de alcance planetario

Per a Varoufakis resulta preocupant que pocs mesos després d'haver esclatat l'actual crisi de salut global s'hagi gairebé deixat de tenir en perspectiva la crisi global precedent desencadenada per l'esclat de la bombolla financera l'any 2008. Indica dos aspectes importants que sorgeixen si prenem en consideració el que va succeir llavors. En primer lloc, constata que la por provocada per la intensitat de l'esclat va portar a les elits mundials a plantejar en un primer moment una autocrítica pels excessos de la globalització neoliberal. I que aquests primers gestos van ser ràpidament substituïts per un austeritarisme a escala internacional, que es va acarnissar especialment amb el Sud d'Europa. En segon lloc, cal recordar que en resposta van sorgir moviments ciutadans contra les polítiques d'austeritat. Tot i que por semblar que aquests moviments van acabar per ser derrotats, és difícil ara mateix sostreure's a la idea de que, fins i tot entre les elits, existeix un consens sobre la inevitabilitat d'emprendre la remuntada d'aquesta nova crisi amb una certa voluntat de redistribució, com ho demostren iniciatives del tipus del fons de reconstrucció de la UE. Per tant, això revela la importància de construir una oposició ciutadana prou contundent a l'hora d'exigir una correcta redistribució. Per això, doncs, Varoufakis considera indispensable comptar amb un moviment progressista democràtic d'abast planetari.

Noam Chomsky The world is at the most dangerous moment in human history

Noam Chomsky, adverteix que ens trobem davant un període sense precedents, qualificant-lo com un dels moments més perillosos de la història, ja que posa en perill la continuïtat de

la vida humana a la Terra. En una entrevista realitzada per la Internacional Progressista sota l'eslògan "internacionalisme o extinció" —organització formada per persones compromeses amb un món just, democràtic i amb la transformació social i econòmica de les institucions— Chomsky manifesta que existeix una important confluència de crisis a causa de principalment tres perills: l'amenaça d'una guerra nuclear, la crisi climàtica i el creixent autoritarisme, fet alarmant, ja que Chomsky identifica la democràcia com la via per a gestionar les fatals crisis. Assenyala que Donald Trump no ha posat fre a aquests tres perills sinó que ha aconseguit que augmentin desenvolupant la producció d'armes, maximitzant l'ús de recursos fòssils i desfent-se de qualsevol veu dissident del comitè executiu. Problema al qual s'afegeix l'amenaça de l'actual president de no abandonar la posició en el cas que els resultats de les eleccions no siguin favorables a la seva continuïtat. Per la seva part Chomsky insta a aquells d'esquerra a votar per Biden en les pròximes eleccions el novembre i reconèixer que la política d'esquerres ha de consistir en un activisme constant.

Michael Krüger La idea de una Europa unida se está desmoronando

Aprofitant la propera publicació en castellà del seu llibre de versos *Mi Europa*, l'editor i poeta Michael Krüger comparteix en aquesta entrevista la seva visió desencantada sobre l'Europa actual i afirma que fins el més optimista ha perdut la confiança. Quan l'optimisme significa ignorar la realitat, tots els optimistes estan en el mateix vaixell europeu. Admet que té la sensació que la idea d'una Europa unida s'està enfonsant, i que la pandèmia de la Covid ha demostrat que no hi va haver unió des del principi. Només quan es va tornar la crisi es va tornar massa perillosa, Europa va tractar d'actuar unida, però la Unió Europea mai va parlar amb una veu. Com tampoc no ha estat possible crear un consens sobre com abordar la qüestió dels refugiats i obtenir acords en l'àrea fiscal després de la crisi bancària de 2008. També assenyala que l'entusiasme inicial cap a l'idea d'Europa se l'ha endut el vent, i les perspectives no són gaire il·lusionants si ens feixem en el que passa en dos grans centres clàssics de la cultura europa com Budapest i Varsòvia. Afirma que mai no ha entès per què no hi ha una Oficina Europea per a la Identitat i la Cultura i que tots els discursos formulats des de Brussel·les al llarg dels darrers 25 anys parlen de problemes econòmics, fiscals o agraris, però mai de cultura i identitat. Durant la pandèmia tothom ha sentit la necessitat de la cultura, i de sobte, la cultura tornava a estar a l'agenda: què fer amb totes les galeries, els teatres, els espais oberts, les llibreries? Hem de salvar-los. Per què? Perquè en aquests llocs Europa és més societat anònima que Apple, Facebook i companyia, encara que ells siguin els veritables governants del món modern.

Mar Calpena El siglo de las luces del oscurantismo

L'autora afirma a la revista *Contexto* que les teories conspiratives i el negacionisme científic han deixat de ser idees marginals i amenacen amb centrar el debat públic, a la vegada que es planteja a qui beneficien i per què aquest fenomen s'està produint precisament ara. També assenyala la diferència entre teories conspiratives i negacionisme

en tant que el negacionisme funciona d'una manera diferent a les teories conspiratives, utilitzant armes com per exemple les opinions esbiaixades d'experts, o evidències incompletes, per reforçar les seves afirmacions. Considera que l'auge actual d'aquests moviments es deu al declivi de l'esquerra i de la disminució de la influència social de les seves explicacions racionalistes, com el materialisme històric o la lluita de classes. D'altra banda, els grups de dretes han sabut aprofitar molt bé els mecanismes de les xarxes socials per difondre aquest tipus de teories.

Economía, bienestar e igualdad

The Economist Is the office finished?

Com a conseqüència de les mesures de confinament establertes per combatre la pandèmia, el teletreball han estat aplicat d'una manera generalitzada i des de *The Economist* afirmen que ha vingut per a quedar-se. Les empreses hauran d'adaptar-se a un patró d'assistència esporàdica en què l'oficina torni a ser momentàniament un centre neuràlgic, amb el risc que amb el pas del temps el capital social d'una empresa s'erosioni, la creativitat baixi, les jerarquies es petrifiquin i l'esperit d'equip s'esvaeixi. Segons l'article, la resposta ha de ser una interacció més específica del personal, amb grups que es reuneixen en moments específics per cultivar les amistats i intercanviar informació. Les noves tecnologies que "gamifiquen" les interaccions en línia i augmenten l'espontaneïtat poden acabar substituint el sofisticat món del Zoom. A mesura que reorganitzin les seves cultures, les empreses hauran de reorganitzar també les seves oficines: els inversors més seriosos esperen una reducció d'almenys 10% del parc d'oficines a les grans ciutats.

Branko Milanović Le capitalisme sans rival

Des del final de la Guerra Freda, el capitalisme no té rival. No obstant això, s'ha va dividir en dues branques: el capitalisme meritocràtic liberal, liderat pels Estats Units, i el capitalisme polític, liderat per la Xina. Més que dos estats, es tracta de dos models que competeixen ara en una guerra per incrementar el seu atractiu. En aquest article publicat a *Le Grand Continent*, Branko Milanović, qui dels dos sistemes sigui capaç d'afrontar millor les desigualtats d'ingressos i les estructures de classe serà el que es torni més atractiu i desitjable.

Guy Scriven The great disrupter

L'article és un crit d'alarma en el que Guy Scriven alerta que el canvi climàtic està a punt d'enfonsar el món de les empreses i que aquestes han de reaccionar ràpidament abans no sigui massa tard. Considera que a banda de l'impacte sanitari i econòmic, la pandèmia de COVID-19 també ens ha donat una idea de com serà de difícil fer front al canvi climàtic. A mesura que l'activitat econòmica s'ha estancat, les emissions de CO_2 relacionades amb la producció i despesa energia han caigut dràsticament. Aquest any la caiguda se situarà

entre el 4% i el 7%. Però, per tenir una bona oportunitat de mantenir la temperatura mitjana de la Terra a menys de 2 ° C per sobre dels nivells preindustrials, les emissions netes de CO2 i altres gasos d'efecte hivernacle han de caure a més o menys a zero a mitjan segle. I aquesta caiguda s'ha d'aconseguir sense aturar l'economia mundial, sinó reconnectant-la. Així doncs, la pandèmia ofereix l'oportunitat d'accelerar la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Alguns governs, particularment a Europa, han estat donant dotant de contingut verd els paquets de rescat de les empreses i prometen invertir més en l'economia baixa en carboni. El virus també ha demostrat que molts viatges, ja siguin desplaçaments diaris o vols de negocis, potser no ser realment necessaris. A la vegada, la caiguda del preu del petroli fa que reduir els subsidis als combustibles fòssils sigui políticament més fàcil. En darrer terme, d'aquí a deu anys no hi haurà cap gran entitat en cap lloc del planeta que no hagi de fer front al risc climàtic. I els seus consumidors, els seus accionistes i els seus empleats no permetran que no facin res.

Carmen Fernández Economía circular: cómo la COVID-19 nos ha convertido en ciudadanos más comprometidos

Com a conseqüència de l'impacte econòmic de la pandèmia de coronavirus, els experts advoquen per l'impuls definitiu d'un nou sistema econòmic i social basat en l'aprofitament dels recursos i el respecte pel medi ambient. Per això promouen l'economia circular per tal de posar en marxa una producció de béns i serveis que redueixi el consum i el malbaratament de matèries primeres, aigua i fonts d'energia. Aquest canvi de paradigma permet estendre la vida útil dels productes i donar-los una segona (o tercera) oportunitat perquè els recursos naturals s'esgoten. Per a això s'ha de complir el concepte de les set R: reflexionar, rebutjar, reduir, reutilitzar, reciclar, redistribuir i reclamar. Això suposa un nou model de societat més conscienciada i d'indústria que aposti per l'ecodisseny amb productes pensats perquè puguin reciclar-se o reutilitzar-se després. En aquest sentit, doncs, la COVID-19 ha alliçonat la població alhora que ha creat nous hàbits socials i de consum. El confinament va fer que s'aprofitessin tots els recursos que es tenien a l'abast i s'exercís una particular visió sobre l'economia circular.

Sostenibilidad y cambio climático

Divia Hobson Renovating Europe: a path to green recovery

Europa es troba en una posició òptima per liderar una recuperació verda que redueixi l'impacte econòmic de la crisi del coronavirus. En efecte, a diferència del que passa en molts països, les principals polítiques que preparen el camí cap a la neutralitat climàtica, com el *New Green Deal* europeu, ja estan en marxa per marcar el camí a seguir. A la vegada, l'autora subratlla que el canvi necessari cap a un continent neutre per al clima, amb emissions de gasos d'efecte hivernacle nul·les, ha de ser també el d'una transició justa. Aquest concepte emergent és ara més important encara que abans de la crisi, ja que la pandèmia no ha fet més que agreujar les disparitats socials i econòmiques. Així doncs, ara que tots els països inicien els seus plans de recuperació, les seves implicacions per al nostre

enfocament col·lectiu en la lluita contra el canvi climàtic són elevades. Per aconseguir una recuperació verda caldrà una acció inclusiva que proporcioni llocs de treball amb rapidesa i millori la qualitat de vida, a través de la renovació d'edificis i molt més.

Patrick Greenfield World fails to meet a single target to stop destruction of nature – UN report

L'autor alerta des de les pàgines de *The Guardian* que al llarg de la darrera dècada el món no ha assolit ni un sol dels objectius establerts per mirar de salvar els ecosistemes que sustenten la vida del planeta. L'informe de les Nacions Unides *Global Diversity Outlook 5* és devastador i assenyala que malgrat els progressos realitzats en algunes àrees, els hàbitats naturals han continuat desapareixent, una gran quantitat d'espècies continuen amenaçades d'extinció per culpa de les activitats humanes i no s'han eliminat 500.000 milions de dòlars de subvencions governamentals atorgades a activitats perjudicials pel medi ambient. Així, la responsable de biodiversitat de l'ONU, Elizabeth Maruma Mrema ha afirmat recentment que la humanitat es troba en una cruïlla de camins que decidirà com les generacions futures conviuran amb la naturalesa. En efecte, els ecosistemes de la Terra estan en línies generals molt amenaçats en general i com s' explota la natura de manera insostenible i se soscava la seva contribució a les persones, més soscavem el nostre propi benestar, seguretat i prosperitat.

The Economist Is it the end of the oil age?

El petroli ha estat la principal font d'energia del segle XX: va alimentat els cotxes, les guerres, l'economia i la geopolítica. Ara el món s'enfronta a un xoc energètic que accelera el canvi cap a un nou ordre. Quan la COVID-19 va colpejar l'economia mundial a principis d'aquest any, la demanda de petroli va caure més d'una cinquena part i els preus van caure. Des de llavors s'ha produït una recuperació notable, però és improbable que es torni a la situació anterior. Dins d'aquest context, *The Economist* assenyala que els productors de combustibles fòssils es veuen obligats a afrontar les seves vulnerabilitats. El gegant ExxonMobil ha quedat fora del *Dow Jones Industrial Average*, per primer cop des del 1928. Els petroestats com l'Aràbia Saudita necessiten un preu del petroli de 70-80 dòlars el barril per equilibrar els seus pressupostos i avui només s'acosta als 40 dòlars. De més a més, a mesura que els ciutadans, els governs i els inversors prenen cada vegada més consciència del canvi climàtic, es va enfortint la indústria de les energies netes. Els mercats de capitals han canviat: les accions d'energia neta ha augmentat un 45% aquest any. Amb uns tipus d'interès propers a zero, els polítics donen cada cop més suport als plans d'infraestructura verda. En definitiva, el sistema energètic del segle XXI promet ser millor que el de l'era del petroli, millor per a la salut humana, més estable políticament i menys volàtil econòmicament. El canvi, però, comporta també grans riscos. Si és desordenat, podria afegir-se a la inestabilitat política i econòmica dels petroestats i concentrar el control de la cadena de subministrament ecològic a la Xina. El canvi encara podria ser més perillós si es produeix massa lentament. si el canvi cap a les energies renovables lliures de combustibles fòssils s'accelera, com és desitjable, pot provocar encara més turbulències geopolítiques.

Bernat Solé Catalunya amb l'agenda global

Amb motiu dels cinc anys de l'aprovació per part de l'ONU de l'Agenda 2030, el conseller d'Afers Exteriors Bernat Soler reafirma el compromís de Catalunya amb els seus objectius i subratlla que és més necessària que mai. Les temperatures continuen pujant i en 235 dies del que portem d'any hem consumit els recursos naturals que la Terra pot generar en un any. Vivim, doncs, en deute ecològic. No cal dir doncs la importància que té una agenda que ens compromet amb un full de ruta compartit per al planeta, per a les persones, la prosperitat i la justícia, amb els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) com a eixos de la gran revolució pendent. En aquest sentit, Catalunya és conscient de la necessitat d'actuar segons marca aquesta gran guia global. Si l'horitzó del 2030 ja es preveia preocupant abans de la pandèmia, aquest any ens hem hagut de centrar en aquells ODS vinculats a la salut i l'educació. Amb tot, Catalunya reafirma el seu compromís amb el planeta i posa de relleu el camí recorregut amb propostes com la Llei de Canvi Climàtic i la implantació de la Renda Garantida de Ciutadania. En darrer terme, l'objectiu és que la Catalunya del futur sigui més sostenible i oberta, més justa i igualitària, més solidària i integradora, més garant dels drets humans i de la pau. I tot això sense deixar ningú enrere i determinats a llegar un planeta millor.

Fiona Harvey Few countries living up to Covid 'green recovery' pledges

L'autora denuncia que pocs països compleixen les seves promeses de recuperació verda en la sortida de la crisi del coronavirus, i alerta de l'alta probabilitat que es destinin centenars de milers de milions de dòlars en paquets de rescat econòmics que augmentin les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Així, entre les vint principals economies del món, només el Regne Unit, Alemanya i França, i la UE en el seu conjunt, preveuen una recuperació verda en què els beneficis per al clima i la natura superin els impactes negatius. La UE lidera aquesta recuperació verda amb el paquet de 750.000 milions d'euros anunciat al juny, que destina el 37% del finançament a iniciatives ecològiques que millorin l'eficiència energètica, redueixin la dependència dels combustibles fòssils i inverteixin en la preservació i restauració de la natura. També destaca que tots els préstecs i subvencions comporten clàusules verdes adjuntes, en forma de requisits ambientals que seran vinculants.

Innovación, ciencia y tecnología

Adam Segal The Coming Tech Cold War With China

Des de les pàgines de *Foreign Policy*, l'autor analitza els principals aspectes de la nova guerra freda tecnològica que s'està albirant entre els Estats Units i la Xina. Així, a poques setmanes del final del seu primer mandat, l'administració de Donald Trump ha dissenyat finalment una estratègia integral de competència tecnològica amb la Xina. Des de tallar les

cadenes que subministren gegants tecnològics xinesos fins a impedir transaccions o regular els cables submarins dels quals depenen les telecomunicacions, les mesures de l'administració Trump han estat sovint incompletes, improvisades i fins i tot perjudicials per a alguns dels grans punts forts del sistema d'innovació nord-americà. No obstant això, l'autor considera que aquestes accions han establert els esquemes de la política tecnològica nord-americana cap a la Xina per al futur proper, una política es basa en restringir el flux de tecnologia cap a la Xina, reestructurar les cadenes de subministrament mundials i invertir en tecnologies emergents americanes. Paral·lelament, la contraestratègia de Pequín també s'ha posat en marxa. La Xina ha accelerat els treballs per desenvolupar semiconductors i altres tecnologies bàsiques per reduir la seva vulnerabilitat respecte de les cadenes de subministrament que passen pels Estats Units. Per assolir aquest objectiu, els seus líders mobilitzen empreses tecnològiques, estrenyen els vincles amb els països que participen a la nova Ruta de la Seda i mantenen una campanya d'espionatge ciberindustrial. Si els contorns de la guerra freda tecnològica han quedat prou clars, no ho és tant qui se'n beneficiarà. Un món tecnològic amb dos adversaris probablement innovarà més lentament, almenys a curt termini. També serà més car. Un informe del Deutsche Bank estima els costos de la guerra tecnològica en més de 3,5 bilions de dòlars durant els propers cinc anys. Tot i això, els líders d'ambdues superpotències esperen accelerar el desenvolupament tecnològic convertint-lo en una qüestió de seguretat nacional.

Vivek Wadhwa The Genetic Engineering Genie Is Out of the Bottle

L'autor de l'article publicat a *Foreign Policy* alerta de que la propera pandèmia podria dissenyar-se amb bioenginyeria mitjançant una tecnologia barata i fàcilment disponible. Amb la COVID-19 que posa les economies occidentals de genolls, tots els autòcrates saben ara que els patògens poden ser tan destructius com els míssils nuclears. El que és més preocupant encara és que ja no cal disposar d'un laboratori governamental per crear un virus. Gràcies a la revolució tecnològica en enginyeria genètica, totes les eines necessàries per crear un virus s'han tornat tan barates, senzilles i fàcilment disponibles que qualsevol científic o biohacker pot utilitzar-les Els experiments que abans només s'haurien pogut dur a terme en grans laboratoris governamentals i corporatius ja es poden fer pràcticament a la taula de la cuina amb equipaments que es troben a Amazon. L'enginyeria genètica, amb tot el seu potencial per al bé i el mal, s'ha democratitzat. Si experimentar amb l'ADN va requerir anys d'experiència, laboratoris sofisticats i milions de dòlars, ara el CRISPR (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats) ho ha canviat tot. Com és tan barat i fàcil d'utilitzar, milers de científics de tot el món experimenten amb projectes d'edició de gens basats en CRISPR. En darrere terme, hem de tractar la pandèmia del coronavirus com un assaig del que pot passar, ja que potser ens haurem d'enfrontar a nous virus dissenyats deliberadament pels humans.

The Internet Economy Foundation Internet Economy Report 2020

Des de la seva fundació el 2016, la *Internet Economy Foundation* ha estat un defensor independent dels elements bàsics del futur digital europeu: una infraestructura digital amb capacitat de lideratge mundial, una important aportació de capital i suport per a les *startups* i una competència lliure i justa en l'economia d'Internet. Atesa la necessitat contínua d'informació actualitzada, la IEF presenta ara el seu Informe sobre l'Economia d'Internet amb l'objectiu de reunir els fets clau, reflectir les tendències actuals i defensar les accions essencials necessàries per ajudar Europa a ocupar un lloc decisiu en l'economia d'Internet. Es tracta d'un estudi "viu" que serà actualitzat contínuament al llarg de l'any per tal de reflectir les prioritats, els avenços, els retrocessos o el manteniment de l'estatus quo.

Marina Velasco 'The Lancet' señala los errores y los aciertos de España en la desescalada

L'article resumeix el contingut d'un article publicat per la revista *The Lancet* arran d'un estudi en el qual es compara l'estratègia de nou països a l'hora de dissenyar i aplicar les mesures de confinament i desconfinament per combatre la pandèmia de coronavirus. L'informe destaca que Espanya no ha aconseguit posar en marxa un sistema eficaç de cerca, prova, rastreig, aïllament i suport abans de suavitzar les restriccions del confinament. A la vegada, també subratlla que el sistema de salut pública a Espanya ha hagut de patir simultàniament les conseqüències d'una dècada d'austeritat. Els autors de l'estudi identifiquen les principals lliçons extretes de les experiències dels països estudiats que tenen repercussions en les estratègies de desescalada. En primer lloc, consideren essencial tenir un pla clar amb un procés transparent d'adopció de decisions, idealment establint explícitament els nivells o fases de la flexibilització de les restriccions, els criteris per passar al següent nivell o fase i les mesures de contenció que comporta cada nivell o fase. En aquest sentit, critiquen que Espanya ha publicat un panell d'indicadors, que inclou paràmetres epidemiològics, de mobilitat, socials i econòmics, encara que sense una ponderació explícita en el procés de presa de decisions. L'informe conclou que aixecar les restriccions és una cosa que s'ha de fer amb molta cura i vigilància contínua, i Espanya, Alemanya i el Regne Unit han demostrat l'enorme potencial de repunt de l'epidèmia si no es posen en marxa mesures exhaustives.